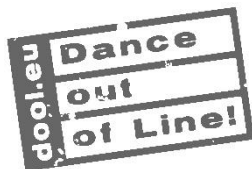

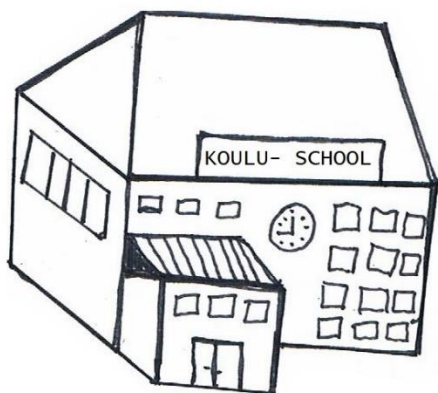
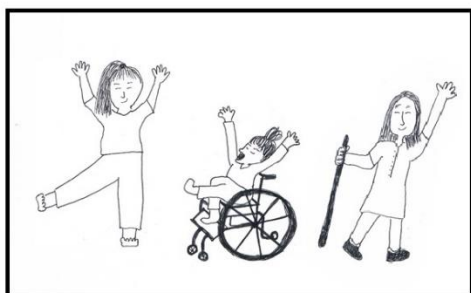

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dance
Ability
Finland

Etätanssityöpajat Suomen malli

Työmme taustaa:

DanceAbility Finland ry (DAF) on yksi Dance Out Of Line – hankkeen yhteistyökumppaneista. DAF on perustettu vuonna 2008 vahvistamaan inklusiivista tanssia Suomessa sekä kansainvälisesti. DAF:n missiona on jakaa, tutkia ja kehittää omalta osaltaan tanssitaiteen monimuotoisuutta. DAF toteuttaa viikoittaisia tanssitunteja ja erimittaisia työpajoja. Toimintaan kuuluu myös luennot ja esitykset erilaisissa yhteisöissä kuten kouluissa, oppilaitoksissa, asuntoloissa ja palvelutaloissa. Tärkeänä osana työtä on myös verkostoituminen ja työskentely residensseissä, sekä osallistuminen kansainvälisiin työpajoihin.

Dance Out Of Line – Suomen tiimiin valikoitui pieni ja moniammatillinen ryhmä, jolla on ammattitaitoa niin tanssin kentällä, kuin muuallakin luovan alan tehtävissä. Osalla työryhmän jäsenistä on jokin vamma, osalla ei. Työryhmän jäsenten moninaisuus on keskeisenä osana työtä, niin että vammaiset ja vammattomat voivat työskennellä yhdenvertaisina kollegoina. Tässä asetelmassa vammaisen henkilö / taiteilija ei ole vain ”avun saaja”, eikä vammaton henkilö / taiteilija hänen avustaja.

Jotta voi ymmärtää työmme laajemman merkityksen, tässä aluksi taustatietoa ja lähtökohdat Suomessa olevien vammaisten henkilöiden tilanteesta yleisesti:

Merkittävin asia, joka vaikuttaa vammaisten henkilöiden yhdenvertaiseen asemaan (opiskelu, työssä käyminen, harrastaminen ja muu yhteiskunnallinen toiminta) on oikeus henkilökohtaiseen apuun. Suomessa oikeus henkilökohtaiseen avustajaan tuli lakiin vuonna 1988.

Fyysisen, rakennetun ympäristön esteettömyys vaikuttaa myös hyvin paljon vammaisten henkilöiden itsenäiseen toimimiseen. Suomessa uudet julkiset tilat, kuten oppilaitokset, kirjastot ja kauppakeskukset on nykyisten rakennusmääräysten mukaan rakennettava esteettömiksi, sekä vanhat rakennukset mahdollisuuksien mukaan remontoitava mahdollisimman saavutettaviksi. Julkinen liikenne on melko esteetöntä ja sitä kehitetään koko ajan. Julkisia kulttuuritapahtumia sekä museoita koskee ohjeet ja suositukset saavutettavien tapahtumien järjestämiseksi.

Vaikka useat asiat maassamme ovat hyvin, vielä on paljon tehtävää. Moni vammainen henkilö kohtaa edelleen päivittäisessä elämässään ennakkoluuloja ja syrjintää. Useimmiten syynä tähän on puhdas tietämättömyys asioista ja pelko kohdata uusi ja tuntematon.

Taiteen eri menetelmät, kuten esimerkiksi tanssi voi olla väylä rakentaa uudenlaista siltaa ja purkaa ennakkoluuloja sekä avata avointa dialogia vammaisten ja ei-vammaisten ihmisten välille. Erilaisilla taideprojekteilla voidaan vaikuttaa myös vammaisten henkilöiden työllistymiseen.

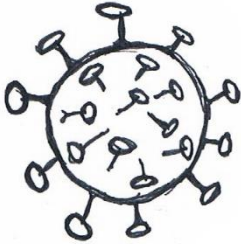
Dance Out Of Line – Suomen projektin alku

Valitsimme projektimme kohderyhmäksi 10 - 12 vuotiaat lapset, jotka ovat tulevaisuuden aikuisia ja rakentavat osaltaan tulevaa yhteiskuntaa. Tällä hetkellä he ovat murrosiän kynnyksellä. Tuossa herkässä iässä he alkavat pohtia ulkonäköä, vertaamaan itseään toisiin ja rakentamaan omaa maailmankuvaa. On tärkeä löytää yhdessä lasten ja nuorten kanssa sanoja asioille ja ilmiöille, puhua avoimesti ja purkaa sitä kautta tabuja esimerkiksi vammaisuuteen ja erilaisiin kehoihin liittyen. Näin voimme vähentää ennakkoluuloja ja ennaltaehkäistä esimerkiksi koulukiusaamista.

Loimme työryhmämme kanssa tanssiesityksen ja tanssityöpajakokonaisuuden, joka sisälsi erilaisia yksilö- pari ja ryhmäharjoituksia. Tanssiharjoitukset olivat tarkoin valittuja ja niiden kautta pystyimme johdattamaan lapsia ja nuoria pohtimaan ja kiinnittämään huomiota eri aisteihin, enemmistö ja vähemmistö – kysymyksiin, oman ja toisten kehojen kuunteluun sekä erilaisten kehojen arvostamiseen.

Vuonna 2019 teimme kouluvierailuja tämän kokonaisuuden kanssa pääkaupunkiseudun kouluissa.

Inspiraatio etätyöpajoihin:

Työpajakiertueemme Suomen kouluissa oli hyvässä vauhdissa, kunnes Covid19- virus tuli ja muutti yhdessä yössä kaiken. Hetkeksi aikaa koulut suljettiin ja lapset siirtyivät koteihin etäopetukseen - siksi aikaa myös kiertueemme pysähtyi.

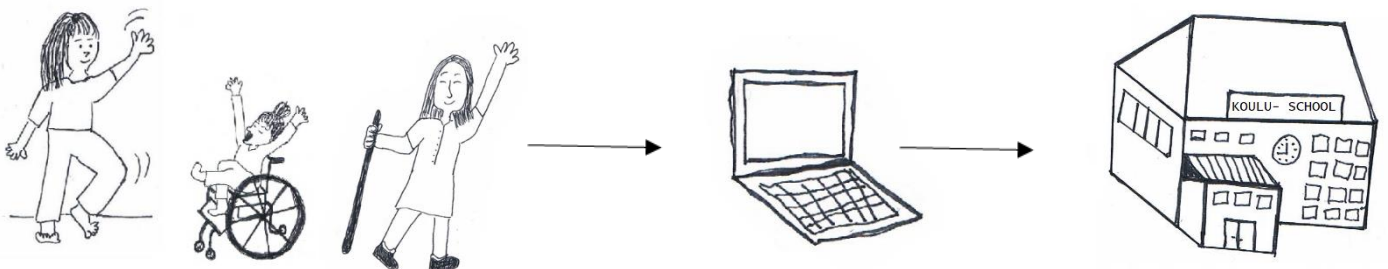
Kun koulut avautuivat uudestaan, ilmassa oli edelleen paljon epävarmuutta ja huolia. Lasten ja aikuisten jaksaminen oli ääri rajoilla. Kouluihin ei saanut edelleenkään tulla ulkopuolisia vierailijoita, joten työmme jatko oli vaakalaudalla. Halusimme löytää keinon, miten edelleen voisimme viedä tanssin, yhdenvertaisuuden ja yhteenkuuluvuuden sanomaa eteenpäin ja opettaa lapsille läsnäolontaitoja tässä kaottisessa tilanteessa.

Suomessa teknologian kehitys ja älylaitteiden käyttö on hyvin pitkällä ja voi sanoa, että kaikissa kouluissa on hyvä ja kattava välineistö sekä melko hyvä osaaminen, niin koulun aikuisilla kuin myös lapsilla. Monissa koululuokissa on omat tietokoneet, videotykit, web-kamerat ja kaiuttimet.

Saimme idean, että jos kerta emme voi mennä kouluihin paikanpäälle fyysisesti, onnistuisiko kouluvierailut ja tanssityöpajojen ohjaaminen etänä, reaaliaikaisesti? Tästä ajatuksesta lähti etätyöpajojen kehittäminen!

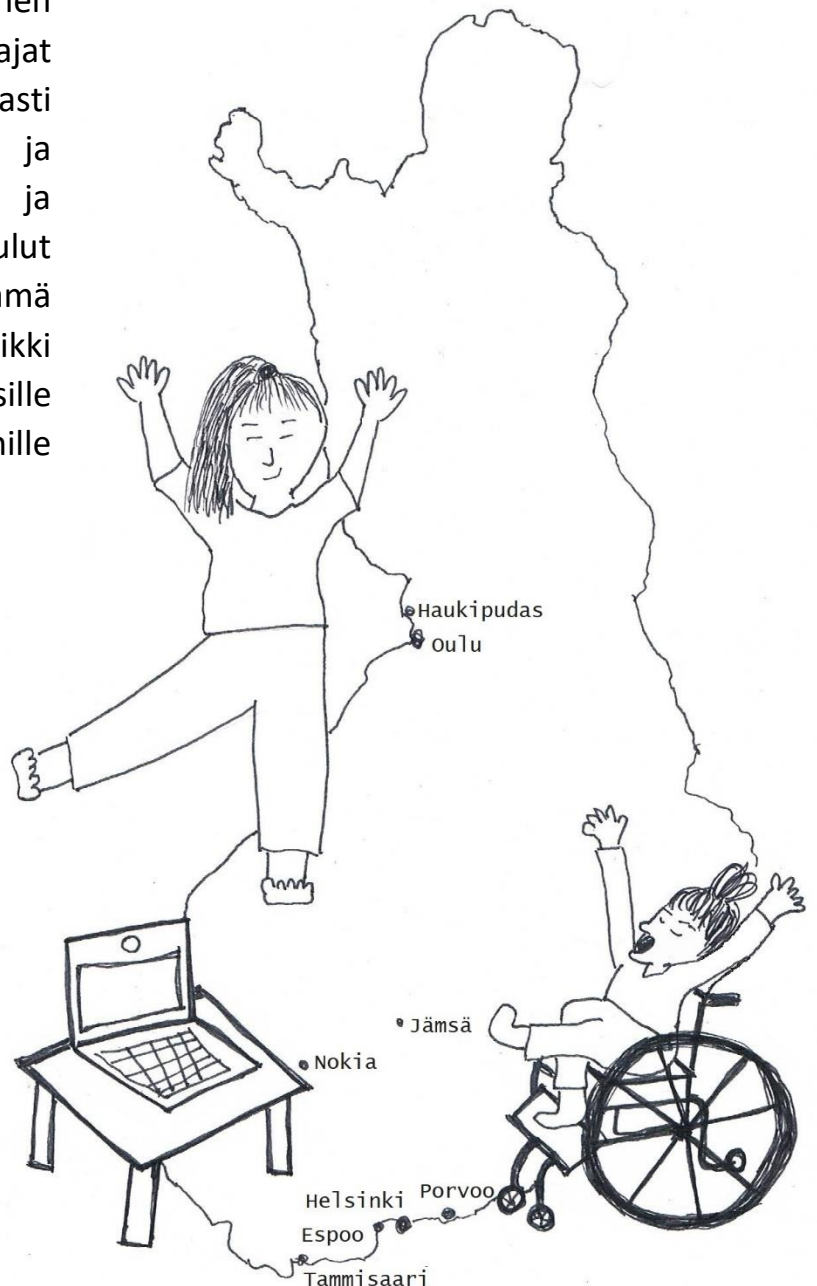
Etäkiertue kartalla:

Aloitimme markkinoimaan kouluille pelkästään etätyöpajoja, koska konsepti oli uusi. Mainostimme työpajoja myös sosiaalisen median kautta. Teimme markkinointia koko työryhmämme voimin; tuottaja oli yhteydessä kouluihin puhelimitse ja sähköpostilla ja osa keikoista saatiin myös taiteilijoiden omien henkilökohtaisten kontaktien kautta.

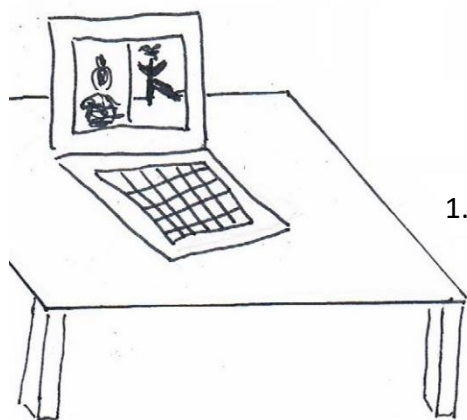
Etätyöpajat mahdollistivat työpajojen tarjoamisen maantieteellisesti laajemmalle alueelle, kuin mitä olisimme livetyöpajoja pystyneet koskaan tarjoamaan pienen työryhmämme kanssa. Etätyöpajat laajensivat huomattavasti maantieteellistä saavutettavuutta ja näin myös monien pohjoisempien ja pienempien paikkakuntien koulut pääsivät osaksi kiertuettamme. Tämä on merkittävää, sillä useimmiten kaikki uudet kulttuuriaktiviteetit koululaisille ovat keskittyneitä isoille paikkakunnille ja pääkaupunkiseudulle.

Etätyöpajat olivat kestoltaan aikaisempia koulussa paikan päällä olleita vierailuita lyhyempiä, sillä lasten keskittymiskyky ruudun välityksellä tapahtuvaan vuorovaikutukseen on paljon lyhyempi kuin live-ohjauksessa.

Seuraavalla sivulla työpajojen sisältö ja tuntien rakenne.

Työpajojen sisältö:

1. Työpaja:

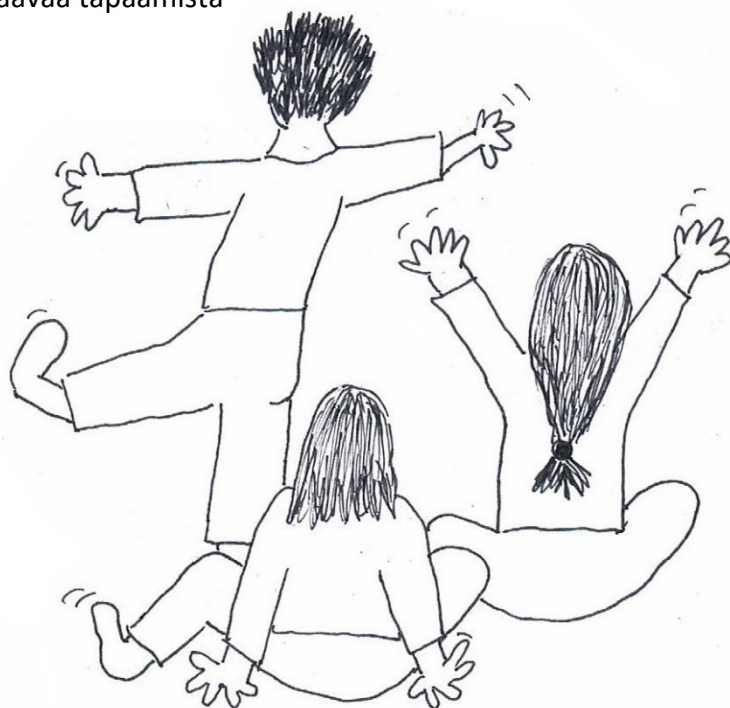
1 oppitunti + tauko + 1 oppitunti

- Alku esittely ja diashow, jonka kautta taiteilijat esittelevät itseään, yhdenvertaisuuden ja vammaisuuden teemoja, taiteilijoiden omia tarinoita
- Oppilailla tilaa ja aikaa kysyä kysymyksiä ja ihmetellä yhdessä
- Tanssi- ja liikeimprovisaatioharjoituksia, läsnäolo- ja rentoutusharjoituksia
- Loppupiiri: reflektointia päivästä, kotitehtävä liittyen läsnäoloon tai jokin havainnointi tai liikeharjoitus ennen seuraavaa tapaamista

2. Työpaja:

1 oppitunti

- Tunnin aluksi lyhyt läsnäoloharjoitus
- Viikon kuulumiset ja kotitehtävän purku
- Mahdolliset viikon aikana mieleen tulleet kysymykset ja ajatukset
- 2 tanssi & liikeharjoitusta
- Loppujammailu
- Lyhyt läsnäoloharjoitus, loppupiiri ja näkemiin!

Työpajojen ohjaaminen:

Suurin osa harjoituksista, joita olimme tehneet kouluissa paikan päällä muuntuivat pienillä muokkauksilla hyvin toimiviksi myös etätyöpajoissa. Entistäkin tärkeämpään asemaan vuorovaikutuksessa nousi toisten kuunteleminen sekä selkeys ohjeiden kertomisessa ja demonstraatioiden näyttämisessä. Etätyöpajoissa luokanopettajan rooli on huomattavasti suurempi kuin työpajoissa, joissa me olimme fyysisesti koulussa paikan päällä ohjaamassa. Opettaja on se henkilö, kuka näkee mitä tapahtuu myös kameran ulkopuolella ja täten hän pystyy suuntaamaan oppilaiden huomiota työpajan kulkuun.

Myös fyysisellä tilalla, jossa opettaja ja oppilaat ovat, on suuri merkitys. Etätyöpajoissa optimaalinen tilan koko on tavallinen luokkahuone, josta pulpetit on siirretty esimerkiksi huoneen sivuun. Liikuntasali on tilana aivan liian iso, sillä iso tila kaikuu ja se houkuttelee lapsia juoksemaan ja tällöin huomio ja keskittyminen "hajoaa".

Haasteet ja huomioon otettavat asiat:

Etätyöpajojen toteutuksen haasteena olivat toisinaan huono nettiyhteys, joka vaikutti äänen tai kuvan heikkoon laatuun.

Saimme myös huomata, että luokanopettajat ovat melko kuormittuneita tässä informaatiotulvassa ja korona-ajassa, ja emme voi olettaa, että he aina tietävät ja muistavat kaiken ennalta sähköpostitse sovitun työpajaa koskevan asian. Tämän vuoksi on hyvä muistuttaa heitä pienistä "itsestänselvyyksistä", koskien esim. Zoom- verkkoalustan käyttöä ja työpajan kulkua. Asiat voi myös kerrata vielä koko luokan kanssa työpajan alussa.

Meidän on haasteellisempi saada ryhmän huomiota etänä "kasaan", jos opettajalla ei ole tarpeeksi tietoa tai työkaluja tukea oppilaita osallistumaan etäpajaan.

Palaute:

Saamamme palautteen perusteella etätyöpajat olivat tervetullut ja virkistävä vaihtelu koulujen korona-
arkeen niin opettajille kuin oppilaille. Erityisen iloisia
ja kiitollisia työpajoistamme olivat pienempien ja
pohjoisempien paikkakuntien koulut, jotka eivät niin
usein pääse kokemaan ja osallistumaan uusimpiin
kulttuurikokemuksiin.

Myös tanssi-, liike-, rentoutus- ja ylipäättään keholliset
harjoitukset koettiin tärkeinä tässä ajassa ja antoivat
käytännön työkaluja keskittymiseen ja jaksamiseen
kouluarjessa.

Vammaisen henkilö opettajana /
työpajan ohjaajana oli monelle
nuorelle uusi ja silmiä avaava
kokemus. Nooran ja Jannan tarinat ja
avoimuus omasta vammastaan /
sairaudestaan ja sen tuomasta
elämänasenteesta jäivät monille
mieleen (osa oppilaista antoi tästä
palautetta jälkikäteen).

